

AVALDAMISKEELD: kuni 14. mai 2024 kl 6.00 (Kesk-Euroopa aja järgi)

LGBTIQ-inimeste ahistamine ja nende vastu suunatud vägivald on suurenemas

Rohkem LGBTIQ-inimesi Euroopas räägib nüüd avalikult sellest, kes nad on. Samal ajal kogevad nad vägivalda, ahistamist ja kiusamist rohkem kui iial varem. Seda eelkõige nooremad LGBTIQ-inimesed, kes on eriti haavatavad. Siin on mõned Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) viimase uuringu tulemused, mis põhinevad kogu Euroopas enam kui 100 000 LGBTIQ-inimeselt saadud vastustel.

Aruanne „[LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkus lahkteel: edusammud ja probleemid](#)“ kajastab LGBTIQ-inimeste kogemusi, seisukohti ja probleeme Euroopas. Samuti tuuakse esile muutused, mis on toimunud pärast FRA varasemaid uuringuid [2019.](#) ja [2012. aastal](#).

Tulemused näitavad aeglase, kuid järkjärgulise arengu märke. Kuigi LGBTIQ-inimeste diskrimineerimine on endiselt suur, väheneb see järk-järgult. Koolid tegelevad LGBTIQ-probleemidega positiivsemalt ja proaktiivsemalt ning noored tunnevad, et nende õpetajad ja eakaaslased toetavad neid rohkem. Sellest hoolimata on kiusamine, ahistamine ja vägivald võtnud suured mõõtmed.

Uuringu peamised järeldused on järgmised:

- **Avatus:** rohkem kui pooled vastanutest on oma seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi ja eneseväljenduse ning sootunnuste osas avameelsed. Enamik neist väldib aga endiselt oma samasoolise partneriga avalikult käest kinni hoidmist, sest kardab, et neid rünnatakse.
- **Diskrimineerimine:** enam kui iga kolmas inimene kogeb oma igapäevaelus diskrimineerimist selle tõttu, kes ta on. Võrreldes 2019. aastaga (kaks viiendikku) on see veidi vähenenud. Diskrimineerimine jääb siiski nähtamatuks, sest juhtumist teatatakse vaid ühel juhul kümnest.
- **Vägivald:** rohkem kui iga kümnes on kogenud vägivalda uuringueelse 5 aasta jooksul, mis on veidi rohkem kui 2019. aastal. Rohkem kui iga kolmandat intersoolist inimest on rünnatud.
- **Ahistamine:** üle poolte on langenud vihast ajendatud ahistamise ohvriks, 2019. aastal oli see näitaja iga kolmas. Kaht kolmandikku intersoolistest ja transsoolistest inimestest ahistati.
- **Kiusamine:** rohkem kui kaks kolmandikku väidab, et neid on koolis kiusatud, seda olenemata põlvkonnast ja kõigis ELi riikides. See on järsk kasv võrreldes 2019. aastaga, kui seda väitsid pooled.
- **Haridus:** koolid käsitlevad LGBTIQ-küsimusi sagedamini kui varem. Rohkem kui üks viiest LGBTIQ-õpilasest ütleb nüüd, et nende kool käsitles seda küsimust positiivselt.

- **Vaimne tervis:** üle kolmandiku on kaalunud enesetappu. Üle poole transsoolistest, mittebinaarsetest ja alternatiivse sooidentiteediga inimestest ütleb, et neil on enesetapumõtted.
- **Konversioonitavad:** veerand ütleb, et neid sunniti järgima veenmistavasid, et muuta nende seksuaalset sättumust või soolist identiteeti ja eneseväljendust.
- **Valitsused:** ainult veerand leiab, et nende valitsused võitlevad eelarvamuste ja sallimatusega, mis on suunatud LGBTIQ-inimeste vastu, 2019. aastal arvas seda iga kolmas.

Aruandes rõhutatakse ka seda, et LGBTIQ-inimeste kogemused on ELis väga erinevad ja iga rühmal on erinevad probleemid.

Intersoolised, trans-, mittebinaarsed ja alternatiivse sooidentiteediga inimesed kogevad rohkem ahistamist ja vägivalda. Neil on suurema tõenäosusega vaimse tervise probleemid ja enesetapumõtted. Samuti kogevad nad suurema tõenäosusega kodutust ja raskusi arstiabi saamisel. See kehtib ka puuetega, rahalistes raskustes olevate LGBTIQ-inimeste või etniliste, rassiliste või muude vähemusgruppide liikmete kohta.

Uuringu tulemused toetavad Euroopa Komisjoni [LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia](#) hindamisel ning aitavad edendada LGBTIQ-inimeste põhiõiguste kaitse ja edendamise poliitikat. FRA kutsub valitsusi üles võtma meetmeid.

- **Vaenukuriteod:** rakendada nulltolerantsi kultuuri vägivalda ja LGBTIQ-inimeste ahistamise suhtes. Investeerida politseikoolitusse, et tagada LGBTIQ-inimeste vastaste vaenukuritegude äratundmine, registreerimine ja nõuetekohane uurimine, et ohvrid tunneksid end rünnakutest teatamiseks turvaliselt ja et neid koheldaks õiglaselt. Kaaluda kriminaalmenetluses eelarvamuslikke motiive kui raskendavaid asjaolusid.
- **Diskrimineerimine:** võidelda diskrimineerimise vastu kõikides valdkondades, võttes vastu ELi võrdse kohtlemise direktiivi ja võrdõiguslikkuse standardite direktiivid. Võimestada võrdõigusasutusi ja anda neile piisavalt vahendeid, et nad saaksid ohvreid paremini toetada.
- **Internetis leviv viha:** tegeleda LGBTIQ-inimeste vastu suunatud internetis leviva viha ja väärinfo levitamise kampaaniatega. Käsitleda algoritmide kallutatuse riski ja digiplatvormide vastutust ELi õiguse alusel.
- **Haridus:** muuta koolid turvaliseks ja toetavaks õpikeskkonnaks kõikide laste jaoks. Võidelda kiusamise vastu ning tagada, et õppekavad ja -süsteemid tugineksid ELi edendatavatele parimatele tavadele.
- **Tervishoid:** tagada juurdepääs kvaliteetsetele tervishoiuteenustele, sealhulgas vaimse tervise toele. Lõpetada konverteerimistavad ja mitteleutähtsad meditsiinilised sekkumised.

FRA direktori [Sirpa Rautio tsitaat:](#) „Euroopas avalikult LGBTIQ-inimeseks olemine ei tohiks olla võitlus. Kuigi me näeme märke edusammudest, on kiusamine, ahistamine ja vägivald endiselt pidevad ohud. On aeg tegutseda otsustavalt ja tugineda tehtud edusammudele, et kõiki ELi elanikke koheldaks võrdselt ning nad saaksid elada väarikalt ja austusega.“

Võrdõiguslikkuse voliniku Helena Dalli tsitaat: „FRA uuringu tulemused annavad hindamatuid andmeid LGBTIQ-inimeste elukogemuste kohta kogu Euroopas. Need aitavad meil tuvastada saavutatud edu ja tuua esile veel ees seisvad probleeme. Kutsun kõiki liikmesriike üles kasutama andmeid, et töötada välja jõuline poliitika diskrimineerimise vastu võitlemiseks ja kõigi LGBTIQ-inimeste õiguste kaitsmiseks.“

Uuring tugineb rohkem kui 100 000 vastaja tulemustele kõigis 27 ELi liikmesriigis, Albaanias, Põhja-Makedoonia Vabariigis ja Serbias.

FRA tutvustab aruannet 17. mail Brüsselis Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Belgia korraldatud üritusel „<https://belgian-presidency.consilium.europa.eu/en/events/pride-alliances-and-policy-towards-a-union-of-equality-16-175/>Pride Alliances and Policy“ (geiliidud ja -poliitika).

FRA andmesirvimisvahend võimaldab varsti andmeid filtreerida riigi, uuringuküsimuse ja seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi ja väljenduse ning sootunnuste järgi.

Lisateave on [pressipaketis](#) või aadressil: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 653

Selle pressiteate tõlkis Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus, kuid FRA eksperdid ei ole seda kontrollinud.

KONFIDENTSIAALNE